

„EDINOST“
 izhaja dvakrat na teden, vsako sredo
 in soboto ob 8. uri zjutraj.

„Edinost“ stane:
 za vsa leta f. 6.—; izven Avstrije f. 9.—
 za 1/2 leta „ 3.—; „ „ „ 4.50
 za 1/4 leta „ 1.50; „ „ „ 2.25

„Novičar“ jem:
 za vsa leta f. 7.—; izven Avstrije f. 10.—
 za 1/2 leta „ 3.50; „ „ „ 5.—
 za 1/4 leta „ 1.75; „ „ „ 2.50

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nvd., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nvd., „NOVIČAR“ po 2 nvd.

EDINOST

Oglasit se računo po 8 nvd. vsakega
 petitu; za naslove z debelimi črkami
 se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo
 navadnih vrstic.

Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
 Piazza Caserma št. 2. Vsako pismo mora
 biti frankovano, ker nefrankovana se ne
 sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo Piazza Caserma 2.
 Odprte reklamacije se proste poštnino.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Dr. Laginja pred svojimi volilci.

(Konec.)

„Slavni zbor! Odgovarjajoč na drugo vprašanje omejim se kolikor možno in odgovarjam na kratko. Gospodje poslanci iz Kranjske, Goriške in Trsta stoje večinoma v takozvanem konservativnem klubu. V tem klubu pa niso samo naši ljudje, ampak so tudi konservativni Nemci in poslanci nemško-češkega velikega posestva. Bolje bi bilo sicer, ako bi bili ti ljudje sami, toda resnici v čast bodi rečeno, da vsakokrat, ko smo potrebovali podpore za nepolitične, gospodarske zadeve in smo se obrnili do teh gospodov, da nam sopedpišejo interpelacije, storili so to. Nasprotno pa so prihajali tudi oni k nam in tudi mi jim nismo odrekli v takih slučajih naših podpisov. — Kar pa se tiče slovenskih, posebno kranjskih poslancev, res je prišel čas, ko so se začeli nekoliko odmikati. Izgovarjali pa so se, da storé to z obok discipline klubove, kajti po taki disciplini bi moral vsak posamičnik podnesti dotično interpelacijo klubovi seji in tam iskati dovoljenja za podpis; to pa se ve da ne gre v vsakem slučaju. Jaz smatram ta izgovor kot opravičen, kajti teško bi bilo prinašati vsako stvarico pred klub in zatem še le bi smeli podpisati. — Ako pa se jim je morda dozdevala oblika preojstra, v kateri smo sestavljali svoje interpelacije, o tem pa ne more nihče drugi soditi; to se mora prepustiti mišljenju vsacega posamičnega poslanca.“

Č. gosp. župnik Knava izreka na to svojo bojazen, da volilna preosnova ne bude mnogo koristila isticemu narodu, ker ne bude mogel voliti, kajti veliko je število taci, ki ne znajo čitati. Kako pa bi se pričeli čitanju, ko nimajo šol?

Gosp. poslanec odgovarja: „Dragi volilci in bratje! Jaz nisem še rekel, da namerjam glasovati za to preosnovo. Rekel sem le, da je to korak v naprej. Pomisliti pa je treba, da ta postavni načrt nima nobenega praktičnega pomena, ampak da je le filozofičnega pomena. Dobra stran take preosnove bi bila le ta, da bi volilo ljudstvo v veliki meri. Počasi bi se doseglo tudi to, česar se danes doseči ne more, t. j. splošno volilno pravo. Kajti ni pravično razmerje, da voli 80 plemenitih, grofovskih in baronskih rodbin jednega državnega poslanca, med tem ko voli 80 tisoč Vas tudi samo jednega poslanca.“

Preč. g. Gašperšič želi znati, kaj namerja storiti vlada v zadevi gospod. poslanca, bivšega šolskega nadzornika Veselost? —

Gosp. posl. Laginja reče: „Gospoda moja, da bi jaz mogel to znati, moral bi biti potomec svetega Ivana Zlatousta. (Veselost). Tu se tiče mojega prijatelja in druga, moža, katerega osebo poznate, moža, katerega uzor-značaj je zaslovel ne samo v ožji naši domovini, ampak tudi izven nje, moža, kateri je vedno krepko in nevstrahno povzdigal svoj glas ne samo v poreški poslanski zbornici, ampak tudi v širni dunajski državni zbornici, moža, katerega zasluge ste znali oceniti ne samo

Vi, in Vaši sodeželani s tem, da ste ga vselej častno in sijajno vsprejeli, ampak tudi Vaši bratje v Hrvatski, moža, katerega ste znali ceniti, ko je živel med Vami kot šolski nadzornik, moža, kateri se je že mnogo mnogo mučil in trudil za Vaš blagor! (Živo, odobravanje in ploskanje. Glasovi: „Živio Spincič!) Gospoda moja! Vi želite doznati moje menenje o tem, kar misli storiti vlada v njegovi zadevi. Moje menenje je to, da se vlada povpraša, kaj je ta človek zakrivil tako groznega? Narod začel je spoznavati, da ima dvoje vrste prijateljev; jedni so z njim, drugi so proti njemu. (Veselost). V javnem menenju se jedni vzdigujejo, drugi padajo. Narod mora sedaj razsojevati in spoznati, kdo so njegovi pravi prijatelji! (Živio!). — Vlada je seveda pogrešila, kajti uvedla je bila takozvano disciplinarno preiskavo. Ako se je namreč kak državni služabnik kaj zgrešil, uvede vlada proti njemu posebno preiskavo, katera se imenuje „disciplinarna preiskava“. V čem pa se je zgrešil g. Spincič? Našlo se je, da je strahovito agitiral v Padernu v to, da bude izvoljen narodni poslanec! (Dobro! Živio!)

Da se nemila ta zadeva povoljno reši, nadajam se tem bolj, ker mi je predsednik drž. zbora Chlumetzky sam zagotovil, da stoji Spincičeva zadeva na dnevnem redu jedne prihodnjih sej državnega zbora. Državni poslanci bodo ugodno glasovali zanj, radi česar dobi g. Spincič gotovo tudi svojo čast in svoj kruh nasaj. (Sicer pa je tudi brez tega kruha danes še lepšega lica — ker ima manj skrbi!) (Živahna veselost). Ako pa se to tudi ne bi zgodilo, potem mora vendar naučni minister — namreč dotični, kateri bude, kajti ta ne bude dolgol (Veselost) — uvideti, da se je g. Spinciču zgodila krivica in da je treba popraviti to krivico! (Dobro!)

Gosp. interpelant se zahvali na pojasnilu. Zatem spregovori g. predsednik Kompare, omenjajoč, da pripozna gotovo vsakdo važnost šole, kajti v njej se vzgojuje bodoči naraščaj. Da bude pa isti plemenit, moramo paziti na to, da se v našem šolstvu goji važni, bistveni pogoj našega narodnega obstanka in ta je vera. To je pripoznal sam vladika Strossmayer v pismu, katero je pisal društvu „Radogoj“, priporočajoč, „da ohrani mladež z znanjem tudi neoskrunjen dar sv. vere, ki je večni izvor vsake luči, vsake prave svobode, vsake moči, vstrajne znanja in slave.“ Govornik povdarja nadalje, da se današnji šolski zakoni avstrijski ne oslanjajo na vero, radi česar se jih mora obsojati kot slabe. To se pokaže posebno v velikih mestih; na tem pa ni krivo učiteljstvo — nasprotno, ako se je po deželi ohranil v osnovnih šolah verski čut, zahvaliti se imamo baš narodnim našim učiteljem. — Z ozirom na delovanje gospoda poslanca pa je bil gosp. predsednik srečen, da je mogel izreči zaupni predlog gospodu poslancu, kateremu predlogu so pritrdili vsi volilci.

Potem stavlja predsednik sklicevalnega odbora častiti gosp. Josip Kompare še ta-le predlog v smislu svo-

jega prejšnjega govora: „Gospodu poslancu priporočamo vsi volilci, da se vstrajno potegne za versko-narodno šolo.“ Tudi temu predlogu pritrdi zbor soglasno.

Na to omenja gospod poslanec Laginja: „Čestiti volilci! Dovolite mi, da omenim k temu predlogu samo dve besedi. Jako me veseli, da je prišel ta predmet v razpravo. Posebnega razjašnjenja pa, nadajam se, ne bodete zahtevali od mene. To rečem zaradi tega, ker ne vemo, kako razumi vlada versko ali konfesionalno šolo. Jaz sem katoliške vere in zagotavljam Vas, da bi bil jaz prvi, kateri bi zahteval, da naj se šola vrne veri in narodu, kakor smo jo imeli nekdanj. Ali verjemite mi, da niti eden izmed sedanjih konservativcev ne bi imel poguma zahtevati kaj takega od vlade. Popolnoma se strinjam s tem, kar je omenil č. gospod predsednik, kajti baš šola ima sadačo utrditi in širiti vero. Žal mi je le, da nisem imel nikdar prilike govoriti o tem predmetu, od kar sem v državnem zboru. — Bodi mi dovoljeno dodati še samo to, da je po mojem prepričanju naša dolžnost gojiti vero v šolah, katerih praktični smoter pa bi moral biti tak, kakoršen biti mora, — primeren praktičnim potrebščinam. Da temu ni tako, gotovo niso krivi učitelji; ampak pogrešek tiči v tem, da šole ne odgovarjajo temu, čemur bi morale odgovarjati, pogrešek je ta, da ne izpolnjujejo šole svoje naloge. Da govorim jasneje, omenjam le, da bi morale biti osnovne šole po mestih popolnoma drugače, kakor so osnovne šole po deželi. V šoli naj se poučuje le to, kar se mora poučevati, kar je pa preko potrebe, odgovarja naj praktičnim potrebščinam. (Dobro!) Nadajam se, da nastopi doba, v kateri bodemo imeli po deželi kmetijske šole, po mestih pa mestne šole.“ (Dobro! Bog daj!)

G. predsednik sklicevalnega odbora čast. župnik-dekan Kompare omenja zatom, da želi opozoriti gosp. poslanca še na neko važno točko, in to, na pogozdovanje. Vsakdo zna, kako koristno je pogozdovanje. V tem pa bi morala vlada na vsak način postopati sporazumno s posamičnimi občinami in ne bi smela delovati, kakor deluje pri nas. Na Goriškem n. pr. vlada povprašuje občine, da izrečejo one svoje menenje o tem, kateri kos zemlje se ima pogozditi; pri nas pa je to vse drugače, kajti vlada ne vpraša nikdar posamičnih občin, ampak razdeli parcele jednostavno na papirju, vsled česar se pojavljajo pogostoma ne samo velike pogreške, ampak celo motenje prometa. Govornik navaja tudi slučajev, kako more priti čisto nedolžen človek po takem postopanju v neprilike vsled strogega postopanja šumarskega osobja. Želeti bi bilo toraj v odpravo takih nedostatkov, da vlada postopa v tej zadevi sporazumno z občinami, da bude pogozdovanje sistematično in umno, z obok česar naj vlada povprašuje občine in šumarsko osobje ne bude prestrogo.

Gosp. posl. dr. Laginja odgovarja na te opazke: „Jako žal mi je, da se nisem dotaknil te zadeve v svojem poročevalnem govoru. Da popravim zamujeno, omenjam,

da smo razpravljali o tej zadevi v parlamentu dne 9. marca l. 1892. Predložili smo o tej priliki vladi resolucijo, v kateri se ji priporoča, da se ozira pri pogozdovanju posebno na siromaštvo prebivalstva. Resolucijo podpirale so dne 10. marca 1892 leta vse stranke. — Sedaj je pa v veljavi novi zakon, po katerem misli vlada, da ima mnoge več stroškov, že vsled pomnoženja osobja. Nadajam pa se, da bude imela vlada baš sedaj v takih slučajih, kakoršne je omenil č. gosp. predsednik, več obzira in da se bude še posebno ozirala na ubogo ljudstvo naše dežele. — Glede prestrogega postopanja šumarskega osobja pa bi si usojal opomniti, da se vendar ne more pripisovati Dunajski vladi odgovornosti za vsako malenkost. Na svetu so različni ljudje; jedni so uljudni in se jih radi tega rado trpi, drugi zopet so nestrpní z obok svoje osornosti. Poleg tega pa so tudi še odnošaji v naši deželi različni od odnošajev v drugih deželah. Vlada pa bude vsekakor nastojala, da končajo pretirane strogosti, na katerih so krivi večinoma samo posamični šumarski službeniki.“ (Dobro!)

Gosp. predsednik Kompare je zadovoljen s tem odgovorom; isticé samo še drugo važno vprašanje: urejevanje rek. —

Gosp. poslanec reče: „Pripoznavam popolnoma, da je jedno najvažnejših gospodarskih vprašanj, vprašanje o urejevanju rek in vod. Ker pa se tiče rešitve tega vprašanja, omeniti moram, da je veliko nasprotje med vlado in deželnim odborom. Pri nas je, žal, ta navada, da se dela mnogo nadržto v ali projektov, toda z godi se le malo. Vse drugače in mnogo boljše je v tej zadevi na Ogrskem. Tam se postopa mnogo hitreje, med tem ko gre pri nas baš radi omenjenega nasprotstva taka zadeva jako počasi. — Glede neposrednega vprašanja pa moram odgovoriti preč. gosp. interpelantu, da niti ne vem, da-li je taka zadeva že v razpravi. Sploh pa bi prosil, da ne prepustite van le nam; Vi ste gotovo boljši prijatelji samega sebe, kakor sem Vam jaz prijatelj. Naravno je, da ne morem iti dan za dnemom k ministrom, zahtevajoč danes od jednega jedno stvar, jutri zopet od drugega drugo; vse drugače pa je, ako si pomagata Vi sami, ki ste svoji najbližji prijatelji (Veselost) ter napravite peticijo, ali prošnjo. Ako morem pokazati ministru pismo s poštnim pečatom, potem mora uvideti, da stoji poslanec v zvezi s svojimi volilci, potem si more misliti minister, da stoji za poslancem narod, — poslanec si pridobi pred ministrom ugled in s poslancem tudi — narod. Omenil se že, da dobi le dotični kaj, kateri več kriči; toraj, kolikor več pišete, toliko bolje bude.“ (Dobro!)

Gosp. predsednik Kompare vpraša, da-li je treba napraviti v takem smislu tudi peticijo za razdelitev koperskega sodniškega okraja in za osnoveitev novega sodišča, na kar mu odgovori gospod poslanec, da bude v tej zadevi treba počakati, dokler vlada ne odredi razdelitve. Takoj, ko gosp. poslanec dozna kaj o tej zadevi, obljublja poročati in potem naj se odpošlje peticija.

Ker se na poziv gosp. predsednika

ne oglasi nihče več k besedi, predlaga naslednjo resolucijo:

„Volilni shod, zbran v Dekanih dne 19. oktobra 1893. popolnoma odobruje delovanje svojih poslancev in pozivlja vlado, naj se ozira na predloge in svete naših zastopnikov za poplavljanje našega narodno-politiškega in gospodarskega stanja v Istri“. Resolucijo sprejme zbor jednoglasno živahnim pritrjevanjem.

Gosp. predsednik predstavi zatem zboru deželnega in državnega poslanca gospoda Vekoslava Spinčiča. Stopivšega na oder, pozdravljali so g. Spinčiča gromoviti, brezkončni „Živio“-klici. — Ko se množica nekoliko pomiri in polegne navdušenje, spregovori: „Slavni zbor, čestiti prijatelji in bratje! Mi smo stari znanci! (Iskrena veselost). Govorilo se je sicer, da sem zaprt, obsojen in kdo vé, kaj še (Smeh), zato se vam pokažem, da ne bi res mislili, da sem kje zaprt. (Živio Spinčič!) Poročal vam je moj častiti drug in prijatelj gosp. dr. Laginja o našem delovanju v državnem zboru, zato mi dovolite, da omenim le nekoliko besed kot vaš poslanec v deželni zboru.

Čuli ste, kako smo delovali; slišali ste, kako smo povzdigali svoje glasove v deželni zboru, v državni zbornici, v delegacijah za naš narod; kako smo se krepko ustavljali vsem krivicam in zahtevali našemu rodu sveto pravo, katero mu gré. (Živio!) Vendar pa se ni mnogo spremenilo, ni se obrnilo mnogo na boljše. Znamenja so sicer, da pridejo boljši časi tudi za nas, — toda treba je še potrpeti. Na tem pa nismo krivi mi, ampak kriv je napačen sistem, pogrešena osnova, in krivi so oni, kateri vsdržujejo ta sistem. Nas vseh dolžnost je toraj, da delujemo v preobrat tega sistema. Mi vai zaupamo v jednega Boga, kateri, kakor se pravi, ne plačuje ravno vsako soboto, kateri pa tudi ne ostane nikomur ničesar dolžan. (Dobro!) V njega zaupamo in na Onega (kazod na cesarjevo podobno nad odrom), katerega predstavlja ta slika. (Dobro!) A ne samo to! Zaupamo tudi v žilavost in jakost našega naroda, kateri je že mnogo, mnogo pretrpel in in kateri je sicer zaveden, toda vendar ne svoboden. Mnogi so mu gospodarji, kateri ga tlačijo, a danes, ko zna, da ima iste pravice, kakor jih imajo drugi, ne da se več pogaziti. O našem narodu velja baš isto, kakor se govori o onem, ki „potlačeno jače, sve štó više skače“. (Veselost). Ostanite zvesti v eri, kakor vam je priporočal gosp. poslanec dr. Laginja, a ostanite tudi zvesti svojemu rodu. Ostanite vedno dobri kristjani, delavni in pošteni! — Za svoje zastopnike pa si volite tudi kristjane, narodnjake in poštenjake; taki zastopniki vam gotovo ne bodo zapravljali denarja, ampak nastojali bodo in se trudili, da se odpravi — krivica.

Ko pogledam na lepo število zbranih čestitih volilcev v tej dvorani, ki ste prihiteli, da poslušate po celih tridesetih letih prvo poročilo iz lastnih ust vašega zastopnika, spounim se na neko zborovanje, ki se je vršilo v tej zemlji pred skoro tisoč in devetdesetimi leti. Bilo je leta 804, ko je bil v Rižanski dolini shod Latincev, ki so se pritoževali proti Slovanom in proti gospodarjem, da daje njih zemljo Slovanom. Zahtevali so, da se umaknejo Slovani od pomorskega obrežja v gorovje. Res so se morali Slovani umakniti, toda polagoma se vračali zopet na prvotno mesto, zasedli so zopet svoje dežele in danes so z novo ne le ob obrežju, ampak po vsej Istri. — Danas zbrali smo se mi, potomci onih Slovanov, da se pritožujemo proti Latincem. Pritožujemo se, kakor ste slišali, ker nam kratijo naše pravice, pritožujemo se, ker hočemo imeti svoje pravo, ne pritožujemo se pa proti gospodarjem, kajti vemo, da smo pod krono Habsburško, pod katero dosežemo naša prava.

Pozdravljam vas zatoorej v tej nadeji

iskreno, zavedne vas Slované, in vam ključem iz vse duše: Živili!“

Temu pozdravu sledil je pravi vihar, živio-klicem in ploskanju ni bilo ne konca ne kraja. Ko je navdušenje vendar nekoliko poleglo, zaključil je gosp. predsednik Kompare zborovanje z naslednjim govorom:

„Vsi tukaj navzoči volilci smo katoličani in spoznavamo, da je človeku prvi in glavni namen — njegov večni blagor; in vse drugo mu mora služiti kot sredstvo v dosego tega smotra. Versko prepričanje in verske resnice pa se v narodu utrjujejo v zlasti z materinskim jezikom. Materinski jezik ne bo nikdar zgubil svoje veljave, in mora imeti svoj obstanek v vedno dopolnjujoči se vzgoji verski in narodni. Vera namreč uči razmerje človeka do Boga. In ravno od Boga je človeku utisnjena v srce ljubezen do domovine, do narodnosti. Vera je narodu življenje — brezvera smrt!“

V podkrepi te besed, navajam besede velikega slovanskega biskupa Strossmayerja; — besede, ki morajo z veseljem upanjem boljše bodočnosti navdihniti posebno tužnega Istrana: „Ako ima narod vse, kar hrani v sebi svet, če pa vere nima, izgubljen je, posvečen je smrti in propasti; če pa narod ničesar nima, ali je vendar znal v srcu in duši svoji očuvati nepokvarjen dar sv. vere, prišel bode dan, ko bode vstal in se vrnil v novo slavno življenje, če tudi so ga protivniki proglasili mrtvim in zakopanim.“ — Verska načela bi morala prešinjati vse javno življenje; potem bi razpale same ob sebi mnoge poteškoče, z kojimi se mora boriti naš tužni rod slovanski — osobito v Istri. — S tega upamo volilci, da se bode naš poslanec potezal vselej, da se v zakonodajstvo uvedo ta načela, držeč se našega starega gesla: „vse za vero!“

Pravo versko življenje rodi ljubezen do Boga, in iz te ljubezni izvira neposredno ljubezen do domovine — do naroda. Domovina! sladka beseda, ki z radostnim čutstvom napaja srca! Domovina, narod, beseda, ki navdušuje k borbi in vztrajnosti. Oh, kako sveto delo je služiti domovini, posebno nas mora gorečnost navdati, ki vidimo še mnogo dela in truda pred seboj. Z našim poslancem na čelu zjedini se pod zastavo, katere nobena sila ne more streti, noben ogenj uničiti, noben vihar podreti, pod zastavo: ljubezni do Boga in domovine, po geslu: „Vse za vero in domovino.“

Zgodovina starejša in novejša priča, da smo bili Slovani sploh, Slovenci in Hrvati pa še posebej, vedno udani zvesti podaniki Habsburških prejšnjih vladarjev. Ta zvestoba je sedaj in tudi v bodoče neomahljiva. Zvesti mogočni Avstriji, ostati hočemo taki tudi vselej, ker ljubimo našega Presvitlega vladarja Fran Josipa I. Posebno v naših straneh, kjer poleg nas žive elementi z sovražnimi nakanami proti ljubi Avstriji, treba, da stojimo kot zvesta avstrijska straža ob skrajnem mejniku države po geslu: „vse za cesarja“. V težkih sedanjih dneh so bile pač krasne besede poslanca prof. Spinčiča, ki je rekel, da naš narod še upa v Boga in svojega cesarja. Živio tedaj Fran Josip I.!

Hočemo in želimo vsi od srca, da bi videla tudi Istra boljše dneve! Delajmo vsi in z vsemi močmi za blagor Istre. Združeni s svojimi poslanci, moramo ostati njim trdna opora, zvesti sobojevniki. Ako je poslanec naslonjen na volilce svoje, so vse njegove zahteve v državnem zboru odmev srčnih želja njegovih volilcev, tedaj ima tudi on vso drugačno srčnost, nego oni, ki pridejo morda, Bog ve po kakih spletkah, v državni zbor. Odkar imamo svoje poslance začela se je stvar nekaj drugače obračati. S časom, upamo da se okrene na bolje; podpirajmo vselej naše poslance, zbučajmo one, ki še spe v senči smrti, zdramimo tudi one da delo!

Da zasveti nam lepša zarja

Naprej! za vero, dom, cesarja!

Tako se je dovršil ta shod častno in krasno. Na tem pa ima mnogo zasluge — to moramo naglasiti, kajti naglašalo se je vseobče — predstavi dekan Josip Kompare. Spretnejšega predsednika takim shodom si ne moremo misliti. Predstitemu g. dekanu bodi na tem mestu izrečena prišrna zahvala!

Po zaključku zborovanja bil je skupen obed, katerega se je udeležila vsa duhovščina in posvetna inteligencija. Napivala sta gospoda poslanec Spinčič in dekan Kompare. Obed se je završil v isti lepi slogi in blagi harmoniji, katera je vladala mej zborovanjem.

Ko smo zapuščali Dekane, vršili so se isti krasni prizori gospodu poslancu v čast, kakor pri dohodu: istotako sijajni spreved, zastave, godba, pokanje topičev in urnebesni živio-klici. Pri razhodu hotel je vsakdo stisniti roko gosp. poslancu.

Vsem udeležencem ostane ta dan v neizbrisnem spominu, kajti bil je zares krasen dan miru in sprave mej rojaki! Zora puca, bit će dana!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Poslanska zbornica. V ponedeljek je bila znamenita seja, kajti na dnevnem redu je bilo prvo čitanje vladne predloge o volilni reformi. Znamenitost te seje povišala je pa še zlasti okolnost, da je po preditanju ustal ministerski predsednik grof Taaffe. Skoro polnočtevino navzoči poslanci bili so kakor na škripcih zbok velike radovednosti, kaj poroče vlada. Zmisel njegove izjave bil je nastopni. Splošni oziri na državo prisilili so vlado, da je poprijela inicijativo v zadevi volilne reforme, to pa tem bolj, ker je bilo pričakovati inicijativnih predlog od strani poslancev. Iz tega je razvidno, da vlado pri tem ni vodila nikaka sovražna tendencija niti proti kakik stranki niti proti kateremu razredu prebivalstva. Vladni načrt je zasnovan na podlagi sedanje ustave, vodilna misel pa mu je ta, da treba volilno pravico priznati vsem onim, ki izpolnjujejo svoje državljanske dolžnosti. To razširjenje volilne pravice je v interesu države, da se odstranijo nevarnosti, preteče od politično brezpravnih življev. Zato pa se vlada v zvezi ugovoru velikih treh klubov, drži tega vodilnega načela, nadeja se, da se doseže sporazumljenje mej vlado in zbornico na podlagi tega načela in varujoč kolikor možno dosedanje posestno stanje strank. Izjava grofa Taaffe-a je napravila velik utis. Za Taaffe-om sta govorila posl. Pernerstorfer in Slavik za občo volilno pravico. Osobito zadnji se je protivil privilegijem velikega posestva in trgovinskih zbornic. Poslanec Plener je pa trdil, da vladno predlogo znači sovrašstvo do meščanstva in kmetov ter je škodljiva posestnemu stanju Nemcev. Vlada nameruje s to predlogo odvrniti pozornost od nje neuspehov na Českom. Utemeljuje svoj predlog za volilno reformo rekel je posl. Bärnreither, da vlada ne doseže svojega namena, da bi namreč s pripomočjo nižjih razredov potisnila v kot narodno vprašanje. Prvak Poljakov, Jaworski, je izjavil, da cilji vladini tudi po izjavi grofa Taaffe-a še vedno niso jasni. Obče volilno pravo dovelo bi do centralistiškega nasilja in do uničenja avtonomije dežela; Poljaki se protivijo vladni predlogi, ker se jim ta vidi kot prva postojanka do takega izida, dasi sicer nočejo zatajevati ideje razširjenja volilne pravice. Na to se je pretrgala razprava. Na predlog poslanca Pernerstorferja izrekla se je zbornica z 161 proti 60 glasom za to, da se proglasijo seje za izjemne naredbes v Pragi javnimi. Poslanec Lienbacher je predlagal da se število

poslancev pomnoži za 30, kateri bi se razdelili na posamične dežele kot poseben volilni razred, mimo tega priporoča isti poslanec, naj se uvedejo tudi v kmečkih občinah neposredne volitve. — Posl. grof Alfred Coronini je interpeloval naučnega ministra radi slovenske šole v Gorici.

V večerajšnji seji govoril je poslanec Kronawetter jako toplo za predlogo sklicevaje se posebno na splošni krvni davek. Korak, ki ga je storil grof Taaffe, se ne da več umakniti, kajti za njim stoje milijoni iz naroda. Za Kronawetterom oglasil se je Hohenwarth in nas — osupnil. Ali ne pomisli prav čisto nič visokorodni gosp. grof, da je to zelo nevarno, metati polena med kolesa hitro bežočemu duhu časa?!

Grof Hohenwart izjavil se je namreč jako energično, da ne bi bila konservativna stranka mislila, da doživi tako presenečenje; ta nadeja pa bila je — goljufiva. Taaffejeve izjave nam ne zadoščujejo. Po tej volilni reformi skrčil bi se politički upliv srednjega stanu po mestih in deželi. Najnižji slojevi ljudstva, ki ne razumejo politike, postanejo lahko žrtva socijalistiških emisorjev. Dasi je večina mestnega prebivalstva liberalnih nazorov, vendar se mora za nje potegniti konservativna stranka, kajti nasprotstvo liberalcev jej ni tako nevarno, kakor neko drugo. Konservativna stranka ne more privoliti, da se političko težišče premakne od posedujočih razredov mej nemaniče. —

To so zares srednjeveški nazori. Radovedni smo, ali je tudi slovenska delegacija pritrčila tem nazorom, predno jih je prijavil zbornici gosp. grof? To moramo, to hočemo vedeti.

Govori se sploh, da je odločil Hohenwartov govor o usodi volilne preosnove in zajedno tudi o usodi vladini. Poslanska zbornica se baje razpusti početkom meseca decembra in bliža se baje tudi ministerska kriza.

Službena „Montagsrevue“ izjavila je dne 22. t. m., da more le poseben slučaj pridobiti vladi večino za izjemne naredbes v Pragi in okolici. Pred predloženjem volilne preosnove računalo se je na brezpogojno odobrenje od vseh velikih strank, posebno pa je bila osvedočena o potrebi teh naredeb nemška levica. Sedaj pa misli glasovati ista levica proti tem naredbam — iz bojazni, da ne bi zgubila mnogo mandatov vlad volilne preosnove. To preosnovo odbijajo tudi liberalci, ker se bojé, da pride po volilni preosnovi Moravska Mladočehom v rok. — Po tej izjavi ima se toraj bati vlada vaestranskega poraza. Ker pa pribajajo o naklepih Poljakov in nemške levice sleherni dan nasprotujoče se vesti, morda ne bo teško najti potrebnega „posebnega slučaja“.

Prošle nedelje posvetovali so se na Dunaju avstrijski in ogrski ministri o trgovinski pogodbi z Rusijo. Sporazumeli so se o vsebini spomenice, katero odpošlje skupna vlada v tej zadevi v Peterburg.

Dunajski župan dr. Prix, o katerega stališču smo že poročali, odpovedal se je svoji časti, pridržal pa si je svoj občinski mandat. Brzkonega liberalna stranka spravi zopet na mesto, katero je baš ostavil.

V Budimpešti začela je dne 24. svoje zasedanje konferenca o železniškem prometu med Avstrijo, Srbijo, in Turčijo.

Vnanje države.

Berolinska „Kreuztg.“ vé poročati, da vrne italijansko brodovje še v teku prihodnje spomladi Angležem sedanji obisk italijanskih pristanišč.

V Rimu je umrl angleški odposlanik lord Vivian. Pogreb je bil sijajen; udeležili so se ga tudi častniki angleškega brodovja. — Isto tako sijajen bil je pogreb pokojnega francoskega maršala Mac-Mahona v Parizu. Tega po-

greba udeležili so se tudi častniki ruskega brodivja, vsi ministri in diplomati. — Razni vladarji izrazili so Franciji svoje sočutje. — Truplo Mac-Mahonovo je shranjeno v stolnici „des Invalides“, kjer počivajo trupla velikega Napoleona, raznih njegovih sorodnikov in slavnih francoskih maršalov.

V Parizu se govori, da se je sklenila te dni zveza med Srbijo, Črnogorom in Grško proti Bolgarski. To zvezo smatrajo kot sijajno zmago ruskih diplomatov. No, pripomnili bi, da — preveč verovati tudi ni dobro.

Londonske „Daily Chronicle“ pišejo o slavnosti v Franciji na čast Rusom in izražajo svoje osvedočenje, da je francosko-rusko prijateljstvo trdno jamstvo za ohranitev miru. Evropi preti edina pogibelj v finančnih in gospodarskih zadevah Italije. Najboljše bi bilo zatorej, ako izstopi Italija iz trozveze ter se peča z uravnavanjem svojih gospodarskih zadev. Ravnotežje bilo bi zajamčeno, ako sta nevtralni Anglija in Italija, in potem si stojita nasproti po dve in dve sili: Francija in Rusija na eni, Nemčija in Avstrija na drugi strani. V takem razmerju mogli bi se še-le nadejati stalnega miru. — Tako priporoča Anglija svoji italijanski prijateljici. „Dober nasvet vreden je zlatega denarja!“

Španijolska vojna ladija „Coude Venadito“ ustrelila je dne 23. t. m. parkrat proti trdnjavam zamorcev pred Melillo. Zamorci so pobegnili, potem so Španjolci izkrcali vojake in 16 topov.

Različne vesti.

Imenovanji. Prizivno sodišče imenovalo je brezplačnega avkultantoma pravna vežbenika Emelja Renčelja in Leopolda Codurija

Porokl. G. Radoslav Mankoč, o. kr. carinski oficijal, poročil se je dne 23. oktobra z gospodičino Ljudmilo Foersterjevo v Ljubljani. — Gosp. Ljubomir Nehrony, učitelj telovadbe pri „Trž. Sokolu“, poročil se je z gospodičino Antonijo Drenikovo. Novoporočencem prirsno čestitke!

V pomirjenju okoličanov. Mestni magistrat je izdal nedavno ukaz do okoličanov, da morajo vse svoje prašice, — tudi take, ki niso namenjeni za prodaj — privedi v klavnico, da se preiščejo po živinozdravniku. Ta ukaz je močno razburil vse okoličanske posestnike, kajti, ako bi ga hoteli izvršiti, stalo bi jih to mnogo potov, zamude časa, sitnosti in stroškov. Ko je izvedel o tem gospod državni poslanec Naberger, obrnil se je takoj do kompetentnega mesta z izjavo, da je ta najnovejši ukaz magistratov popolnoma neumensten, ker nalaga okoličanom novo in do cela nepotrebno breme. V pomirjenju okoličanov moremo jim danes naznaniti, da se je posredovanju g. poslance posrečilo, pridobiti kompetentno mesto za to, da se umakne omenjeni ukaz ter da ostane pri starem.

Občni zbor „Slov. pevskega društva“ vršil se je minolo nedeljo. Predsednik, g. prof. dr. Karol Glaser, obžaloval je iskreno, da se je zanimanje za to društvo nekoliko ohladilo. Društveni odbor se je sicer trudil na vse moči, da bi združil vse pevsko sile, toda, žal, njegov trud ni imel zaželjenega vspeha.

Poročilo g. tajnika I. Kiferla pravi, da je bil letošnji sijajni koncert dne 7. januarja, pri katerem so sodelovala vsa okoličanska pevška društva, vendar le v veliko zadostilo vrlemu g. predsedniku. „Slov. pevsko društvo“ je nadalje letos sodelovalo pri raznih veseljih drugih slovenskih društev tržaških. Poročilo izreka prirsno zahvalo vsem onim bratskim društvom, ki so po svojih močeh podpirali „Slov. pevsko društvo“, zlasti pa gre zahvala „Delav. podpornemu društvu“, ki je

drage volje dalo na razpolago prostore, klavir in deloma tudi note.

V iskrenih besedah spominja se poročilo neutrudnega delovanja dosedanjega g. predsednika, ki je dlje časa vodil tudi petje. Hvala se izreka konečno sedanjemu pevovodji g. Furlanu ter uredništvoma „Edinosti“ in „N. Sloge“. Društvo šteje sedaj tri ustanovnike, 40 podpornih in 20 izvršujočih članov. Izvršujočih članov je sicer malo, na čemer so največ krive mestne razmere, nekoliko pa tudi malomarnost. Vsak mladenič naj bi se vadil v petju, kajti oni ljudje, ki radi pojo, so blazega srca. Lepega petja glas — čuje se v deveto vas.

Iz poročila blagajnika J. Mikote posnemamo, da je imelo društvo 249 gl. 11 kr. dohodkov, 141 gl. 2 kr. stroškov. Čistega dohodka je bilo torej 108 gl. 9 kr., od prej pa je naloženih v hranilnici 153 gl. 49 kr. Muzikalije so cenjene na 70 gl. — Potem, ko so nekateri gošpodje izrazili razne želje, pričela se je volitev novega odbora. Predsednikom je bil izvoljen jednoglasno gosp. Maks Cotič; odborniki pa: dr. Karol Glaser, drnd. Josip Abram, Julij Mikota, Jakob Štoka, Miroslav Pretner, Alojzij Petrovič, Ivan Vovk, Ivan Umek in Miroslav Lončar. — Namestniki; Jakob Pelicon, Gregorij in Vrc. — Pregledovalci računov: G. Bartol, Paternost in Švara. — Odbor je izvolil: podpredsednikom Josipa Abrama, tajnikom Jakoba Štoka in blagajnikom Jul. Mikoto.

Izlet v Korte priredilo je minolo nedeljo več pevcev rojanskih in družih rodoljubov. Mej poslednjimi je bil tudi g. poslanec in mestni svetovalec za IV. okraj gosp. Fran Dollenz. Namen temu izletu je bil počastiti v Korte premeščenega župeupravitelja in bivšega kapelana rojanskega, veleč. gosp. Škrbca. Vsi Rojanci so ohranili temu gospodu blag spomin, kajti omilil se je bil vsem brez izjeme po uzornem izvrševanju svojega svetega poklica, po svojem jeklenem značaju in po plamtečem rodoljubju. O poslednjem nam priča ravno okolnost, da je bil premeščen iz Rojana v Korte.

G. župnik je v sprejel izletnike radostno presenečen, ganil ga je do solz ta dokaz udanosti in ljubezni, koje goje do njega bivše njegove ovčice. Po dovoljenju gosp. župeupravitelja peli so pevci pri sv. maši in pa pri popoldanski službi božji. Krasno cerkveno petje je neizrečeno ugajalo domačemu ljudstvu. Po službi božji povabil je gospod župeupravitelj izletnike v svoj dvorec. Pri kozarcu izvrstnega vina vnela se je prirsna domača zabava, pri kateri je bilo čuti mnogo krasnega petja in pa prirsni napitnici. Pravi vihar navdušenja vzbudila je napitnica g. župeupravitelja v kateri je žg. govornik zatrdil, da mu velja nastopno kot vodilno načelo: Dajte Bogu, kar je Božjega, cesarju, kar je cesarjevega in — narodu, kar je narodovega. Gosp. župeupravitelju so napivali zaporedoma urednik našemu listu, gosp. posl. Dollenz, gg. Bole in Katalan. Mej zabavo smo pa doživeli krasno iznenadjenje: domači pevski zbor, broječ kakih 20 pevcev, zapel je pod oknom prav lepo več narodnih pesmi. Iznenadjeni smo bili, kajti takega veselja ne bi bili pričakovali v samotnih Kortah. Na povabilo župnika prišli so tudi domači pevci v župni dvorec, kjer jim je napil urednik našemu listu naglašajoč veliki pomen petje sploh, posebno pa za vzbujanje narodne zavesti. Kot odgovor je dobil zagotovilo, da se v Kortah kmalu osnuje pevsko društvo. Bog daj srečo. —

Le prehitro je došel trenotek, ko smo morali zapustiti ljubo hišo prave slovenske gostoljubnosti. Pred župnim dvorcem zapeli so še rojanski pevci skupno z domačimi pevci „U boj!“ in odkorakali smo iz prijazne vasi, spremljeni od domače množice daleč doli v dolino. Glasni živoklici, pričujoči, da se vendar le giblje v tužni naši Istri, razlegali so se po čarobni

mesečini, ko smo si podajali roke v slovo.

Hvala vsem prebivalcem prijaznih Kort na tej ljubeznivosti, in hvala posebna gg. župeupravitelju in učitelju na obilih dokazih slovenske gostoljubnosti.

Iz Lonjerja se nam piše: Minola nedelja utegne postati za našo vas važen dan. Imeli smo v naši sredi dva narodna moža in zaslužna učitelja: gg. Kamuščiča in Pretnerja. Od letošnjega majnika sem, od tedaj, ko je bila pri nas sv. Jakobska mladina se svojimi narednimi učitelji, jela se je vzbujati želja, da se tudi v naši sredi prej ali pozneje oživi potrebno društvo. No, hvala Bogu in pogumnim možem, delo je pričeto.

V nedeljo večer vstopilo je 15 navdušenih Lonjercev v začasni odbor, katerim bo skrb ustanoviti novo društvo. — G. Martin Pečar, starešina, predlagal je ta večer, naj g. Kamuščič prevzame predsedništvo in vodi delo do prihodnjega občnega zbora. — G. voditelj se v krepkih besedah zahvali in razloži pomen in korist pevskih in bralnih društev ter nam dajal pogum, da se stvar častno reši. — Gosp. predsednik nam je razložil točko za točko društvenih pravil — da smo vse razumeli in potrdili, ker nam je ugajalo. Prvo sejo smo sklenili z nado, da nam boveda vrla učitelja še v pomoč in razsvetljenje. Gosпода Pretnerja pa smo naprosili, naj bi on, o katerem vemo, da je pravi mož za to, prevzel vodstvo petja.

V začasni odbor so vstopili razun naših vrlih gospodov učiteljev tudi naš narodni starešina Martin Pečar, Ivan Glavina, Jožef Maver, Matovž Čok, Andrej Barovina, Ivan Kurat, Ivan Marija Glavina, Fran Pečar, Andrej Glavina, Jernej Kjuder in Jakob Glavina. — Bog živi naša učitelja. Naprej narodni Lonjerci!

Iz Ricmanj se nam piše: Minolo nedeljo imelo je naše pevsko društvo svoje zborovanje. Po seji zbrali smo se v veseli družbi, katero so počastili se svojo navzočnostjo tudi prečastiti naš gosp. župnik N. Velhartický, predsednik Anton Hrvatin, oba podpredsednika Gregor Berdon in Ivan Jerinčič. G. pevovodja Josip Kuret je napil preavtemu cesarju in vsemu društvu; nato pa je veleč. gosp. župnik sprgovoril krasen govor o pomenu petja. Sedeli smo skupaj v lepi slogi od 4. ure pop. do 10. ure zvečer. Na predlog g. Kureta nabrali smo 4 gl. 24 kr. za družbo sv. Cirila in Metoda. — Bog daj, da bi se večkrat sešli ob tako veselih prilikah!

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali so pri nepričakovanem sestanku v Sv. Magdaleni različni krokarji 2 gold. 10 kr.

Za družbo sv. Cirila in Metoda. V namen, da postane Barkovljanska župnija pokroviteljica družbe sv. Cirila in Metoda, daroval je gospod Jakob Pertot-Jakobovič ob priliki krsta svojega otroka 40 stotink.

Članom „Delalskega podp. društva“ se s tem naznanja, da se bodo dne 2. t. m. ob 9. uri predpoludne v cerkvi pri sv. Antofu novem darovala sv. maša zadužnica za vse umrle člane.

Pevcem „Slovenskega pevskega društva“ V terek ob 8 1/2 uri zvečer se prično redne vaje. Gg. pevci se pozivljajo prihajati redno k vajam.

Družba sv. Mohora jela je razpošiljati letošnje družbine knjige, in sicer po tle vrsti: Najprej dobi knjige krška škofija, potem sledijo razni kraji, lavantinska, goriška, videmska, tržaška, zagrebška, senjska, poreška, sekovska, somboteljska in h koncu ljubljanska škofija, ki je bila lanske leto prva na vrsti. Cela občirna razpošiljatev bode trajala nad osem tednov; častite ude zaradi tega prosimo, naj blagovolijo letos malo potrpeti. — Vse č. gošpode poverjenike prijazno prosimo, naj blage volje hitro pošljejo po knjige na dotični kolodvor, ko dobijo „aviso“ od železniške postaje, da nam od teh ne bodo dohajale mnogobrojne pritožbe in sitna vprašanja, ki nam provzročujejo le mnogo dela in nepotrebnih pisarij. — Pri tej priliki prosimo tudi uljudno vse one častite gospe poverjenike, ki prejemale knjige v tiskarnici družbe sv. Mohorja v Celoveu, da blagovolijo po tiste od 15. t. m. naprej takoj poslati, da nam zavoji pridejo prej ko mogoče s pota ter nam ne zastavljajo pri razpošiljanju knjig vastranako potrebnega prostora.

Javna zahvala.

Podpisani najsrčneje zahvaljujejo Visokoštovanega gosp. državnega poslanca dr. Matka Laginjo za njegovo krasno poročilo na volilnem shodu v Dekanib; isto i druga mu, Veleštovanega g. državnega poslance Spindiča, za udeležitev; konečno tudi vse volilce, čitalnico Dekansko, godbo in pevce, ki so lepo pripomogli k krasnemu dnevu!

Shodni odbor.

ZAHVALA.

Povodom mojega odhoda iz Divače, kjer sem bival nad 14 let, so mi p. n. gg. železniški, c. k. poštni in drugi uradniki, kakor tudi veliko število cenjenega občinstva iz raznih krogov svojo ljubezen in spoštovanje dejansko pokazali, za kar tem potom vse najtopleje zahvaljujem. Obljubujem vam, da vas ne zabim nikdar. Pri tej priliki, ko zapuščam slovensko zemljo, poslavljam se tudi od vrlih Logačanov, med kojimi sem bival eno desetletje.

Vsem prijateljem in znancem iz Divače in Logatca kličem iz dna svojega hvaležnega srca: „Z Bogom!“
GRADEC, 23. oktobra 1893.

IVAN AUER
upokojeni postajni načelnik.

C. kr. dvorna lekarna

Ivana Mizzana

VIA CAVANA V TRSTU.

Podpisani naznanja sl. občinstvu, da je prevzel gori omenjeno lekarno od dedičev pok. Benedetta Vlach-Miniussija, priporočajo se najtopleje in obljubljuje natančno postrežbo z umerjenimi cenami. Članom „Delalskega podpornega društva“ pa naznanja še posebej, da mu je odbor istega dovolil sprejemati recepte od njih v slučaju, ako njim takne društvena zdravnik predpišeta. Za slučajno lekarsko potrebo se priporoča
104-10 **Ivan Mizzan.**

Gostilna „Stoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovencev v mestu in na deželi. Točijo se izborna vina, istotako je kuhinja izvrstna. Prodaja tudi vino na debelo, tako mešanom, kakor na delo. Cl.

E. Šverljuga, brivec v ulici Stadion št. 1, priporoča se p. n. slovenskemu občinstvu za blagohotno obiskovanje. Cl.

Prodajalnica

Jedilnih stvari po jako nizki ceni. Prodaja **Jožef Cerne** Piazza della Caserma št. 1 (uhod Via Ghega). Cl.

Gostilna „Alla Città di Vienna“ 2 Piazza Caserma (zraven Tiskarne Dolenc) prodaja najboljša krška in isterska vina I. kakovosti in graško pivo. Izborna kuhinja sprejemlje naročila tudi za kosila in večerje. Imenovana vina morejo dobiti tudi družine na dom, in sicer ne izpod 28 litrov, po nastopni ceni: Teran iz Aurbora po 42 nč in najboljša isterska vina po 28 nč. — Za obila naročila se priporoča **Ant. Brovedani.** 104-9

Gostilna Josipa Katalana v Rojanu, „Pri dvanajstih murvah“, priporoča se slavnemu slovenskemu občinstvu za obilen obisk. — Točila se bodo samo domača izvrstna vina. 104-3

Mlekarna Frana Gržine iz St. Petra na Notranjem (Via Campanille v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponteroso). Po dvakrat na dan frišno opresno mleko po 14 kr. liter nedoaredno iz St. Petra, sveža (frišna) smetana.

Josip Kocjančič, Via Barriera vecchia št. 19, trgovina z mešanin blagom, moko, kavo, rižem in raznovrstnimi domačimi in vnanjimi pridelki. Cl.

Franca Potočnika gostilna „Andemo de Franz“ v ulici Irene se priporoča slavnemu občinstvu Toči izborna vina in ima dobro kuhinjo. Cl.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUSTVO vpisana zadruga z omejenim posrovtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato preskrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedere št. 3) pristopno zadrugnikom in nezadrugnikom, koji prvi so deluzni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu (poprej Pertotovo)

10 minut oddaljeno od mesta, z občirnim semčnatim vrtom in dvemi dvoranami, kjer se t. č. izborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba z gostimi in miznimi jedili.

Novi člani se še vedno sprejemajo ob uradnih urah vsak četrtek od 6-7 ure zvečer in ob nedeljah od 9-10 ure predp. 104-23

B. Modic in Grebenc, na voglu Via St. Giovanni in Via Nuova, opozarjata zasebnike, kretnarje in ž. duhovščino na svojo zalogo porcelanskega, steklenega, lončenega in železnega blaga, podob in kipov v okrašenju grobnih spomenikov. Cl.

Pozor! Naznanjam sl. občinstvu, da som odprl Via Lazzaretto vseh št. 12 prodajalnic sadja in zelenjave. Prodajam tudi vino v steklenicah, mleko, smetano i. t. d. Obetam dobro postrežbo, ker imam veliko zalogo blaga I. vrste. Priporočam se sl. občinstvu za obilen obisk. Z velepoštovanjem
52-4 **Matevž Furlan.**

Gostilno s prenočišči
ALLA NUOVA ABBONDANZA
ulica Torrente 15, 24-1
priporoča podpisani slavnemu občinstvu. Prostori so odprti in preskrbljeni s svežimi jedili do 2. ure popoldne, z izvrstnimi namiznimi in desertnimi vini ter izvrstno kuhinjo Dreherjevo pivo po nizkih cenah. Za točno in vestno postrežbo jamči ponižni
F. FAVERO.

ALGOFON
je jedino sredstvo proti zobobolu, migreni itd. itd. tu se dobiva v steklenicah z napotkom vred po 20 nč. jedino le v odlikovani 83
lekarni Praxmarer
(ai due Mori), Veliki trg v Trstu.
Cuvati se ponarejanj. Telefon št. 270.

Alojzij Suppanz
urar, Corso št. 39. 90-104
Prodaja in popravlja ure.

ESENCE
za bezodvlačno i nepogrešljivo proizvodnjo vsakojakih žestokih piča, finih stolnih likera te specialiteta razpošiljam izvrstnih vrsti. Uz to nudjam octenu esencu, 80% kemički čist, za proizvodnjo ugodno močnog vinskog octa te običnog octa. Prepise i plakate prilažem badava. — Jamči se za najbolji uspjeh.
Cienik šalje franko: 4

Carl Philipp Pollak,
tvornica specialiteta esence
Prag.

Traži se čestite zastupnike.
Jako zanimivo!!

Zahtevajte zanimivi katalog velezanimivih knjig in slik proti vpošiljavi 15 nč. v poštnih znamkah.
Fischer & Co., založništvo,
Amsterdam (Holandija). 10-4

Riunione Adriatica di Sicurtà
24-19
Zavaruje proti požarom, provozu po suhem, rekah in na morju, proti toči, na življenje v vsih kombinacijah.
Glavnica in rezerva društva dne 31. decembra 1892.
Glavnica društva gld. 4.000.000—
Premijna rezerva zavarovanja na življenje 13.326.346-98
Premijna rezerva zavarovanja proti ognju 1.632.248-22
Premijna rezerva zavarovanja blaga pri prevažanju 49.465-07
Rezerva na razpolaganje 500.000—
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (A) 333.822-42
Rezerva zavarovanja proti preminjanju kurzov, bilanca (B) 243.331-83
Rezerva specialnih dobičkov zavarovanja na življenje 500.000—
Občna rezerva dobičkov 1.187.164-86
Urad ravnateljstva:
Via Valdirivo, br. 2 (v lastnej hiši).

Anton Počkaj, na voglu ulice Ghenga domače iganje; v tabakarni svoji — ista hiša — pa prodaja vse navadno potrebne nemško-slovenske poštno tiskalice. Cl.

Gostilna „Alla Vittoria“
Petra Muscheka, v ulici Sorgente (Via Torrente št. 30) toči izvrstna vina in prirajujo jako okusna jedila. Prenosišča neverjetno v ceno. Cl.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1, ima trgovino z mnogovrstnim lesenim, železnim in lončenim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. Cl.

Gostilna „Alla città di Graz“ Via Gep-pa št. 18 poleg kavarno „Universo“ priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. — Točijo se izvrstna vina, in je izvrstna tudi kuhinja — Gostilna je odprta do polnoči. Z odličnim spoštovanjem
Cl. **JAKOB KUMAR**

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovincem vsih stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovanskih jeziki. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, Cl. **kavarnar.**

Usojam si p. n. občinstvu naznaniti, da sem dne 15. oktobra t. l. odprl svojo
odvetniško pisarno v Postojni
(v Kogejevi hiši.)
V Postojni, dne 16. oktobra 1893.
Dr. Dragotin Treo,
odvetnik.

Oznanilo.
Podpisano županstvo oddaja v najem za tri leta občinska pašnika planini **Ravnik** 800 oralov in **Jerlovše** 600 oralov. — Javna dražba vršila se bode dne 5. novembra t. l. ob 3. uri popol. v občinski pisarni. Natančneje izve se pri podpisanem.
Županstvo v Vipavi, dne 10. oktobra 1893.
Ivan Može, podžupan.

I., Singerstrasse 15, Dunaj. **J. PSERHOFFERJA** lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“.

Kričistilne kroglice, prej imenovane univerzalne kroglice
zaslužijo to ime po vsej pravici, kajti v resnici je mnogo boleznij, pri katerih so te kroglice pokazale svoj izvrstni učinek. Ze več desetletij so te kroglice povsod razširjene in malo družin utegne se najti, v katerih bi pogrešali malo zalogo tega izvrstnega domačega sredstva. Vsi zdravniki so priporočali in priporočajo te kroglice kot domače sredstvo, posebno pa proti boleznim po slabi prebavi in zabasanju. Te kroglice stanejo: 1 škatljica z 15 kroglicami 21 nč., jeden zavitek 6 škatljice 1 gld. 5 nč., pri nefrankovani pošiljavi 1 gld. 10 nč. — Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25 nč., 2 zavitka 2 gld. 30 nč., 3 zavitki 3 gld. 35 nč., 4 zavitki 4 gld. 40 nč., 5 zavitkov 5 gld. 20 nč., 10 zavitkov 9 gld. 20 nč. (Manj kot jeden zavitek se ne pošilja).

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“ in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice latni podpis J. Pserhofer v rudeočih pismenih, katerega je videti na navodilu za uporabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja, 1 posodica 40 nč., prosto poštnine 65 nč.	Angleški balzam, 1 steklenica 50 nč.
Trpotčev sok, 1 steklenica 50 nč.	Fijakerski prni prašek, 1 škatljica 35 nč., poštnine prosto 60 nč.
Amerik. mazilo za trganje, 1 posodica 1 gld. 20 nč.	Tanokininska pomada J. Pserhoferja, posepuje rast las, 1 škatljica 2 gld.
Prah proti potenju nog, 1 škatljica 50 nč., poštnine prosto 75 nč.	Univerzalni plašter prof. Steudela, 1 posodica 50 nč., poštnine prosto 75 nč.
Balzam za goltanec, 1 stekl. 40 nč., poštnine prosto 65 nč.	Univerzalna čistilna sol A. W. Bullricha, domače sredstvo proti posledicam slabe prebave, 1 zavitek 1 gld.
Življenska esenca (Praške kapljice) 1 steklenica 22 nč.	

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge tu- in inozemske farmacevtske specialitete, ki so bile po vsih avstrijskih časopisih oznanjene; in se na zahtevanje točno in v ceno preskrbljajo tudi predmeti, kojih ni v zalogi. — **Razpošiljanja po pošti** vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštnem povzetju. **Pri doložitvi denarja po poštni nakaznici stane porto dosti manj kakor po povzetju.** 12-1

Dominik Lušin
v Kopru
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstne lesenine, kakor:
trame, žagance, morale, dile, pa tudi opeko, apno, pesek itd.
Naročila izvršujejo se točno in po najnižji ceni. 104-1

KDOR NE VERUJE
naj pride pogledat, da se prepriča o resnici.
Cene so
znatno znižane in nejsolidnejše blago, n. pr.: blago za moške obleke, majo, veliki in mali egretači za zimo, barhant (fretajn) raznih vrst, platno, kotonina, musolin in razni drugi manufakturni izdelki pri
T. Vidrichu,
Corso, 18. 104-9

Teodor Slabanja
srebar v GORICI (Görz) ulica Morelli 17 se priporoča pred. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine, kot: monstrance, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovjših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim.
Da si zamorajo tudi menj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji predastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili. Ilustrovani cenik franko.
Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštnine franko! 19-24

Tržaška Hranilnica
(Cassa di Risparmio Triestina)
Sprejemlje denarne uloge v bankovcih od 50 nč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9-12. ure popoldne. Ob nedeljah pa od 10-12. ure popoldne. Obresti na knjižice 3%
Plačuje vsak dan od 9-12. ure popoldne. Zneske do 100 gld. precej, preko 100 do 1000 mora se odpovedati 3 dni in zneske preko 1000 gld. pa 5 dni.
Eskomptuje menšice domicilirane na tržaškem trgu po 5%
Posujuje na drž. papirje avstro-ogerske do 1000 gld po 5%
Višje zneske od 1000 do 5'00 gld po 5%
Daje denar proti vknjiženju na posesti v Trstu. Obresti po dogovoru 24-19
Trst, dne 5. oktobra 1893.

DROGERIJA
na debelo in drobno
G. B. ANGELI
TRST
Corso, Piazza delle Legna 1.
Odlikovana tovarna čopičev.
Velika zaloga oljnatih barv, lastni izdelek. Lak za kočije z Angleškega, iz Francije, Nemčije itd. Velika zaloga finih barv (in tubetti) za slikarje, po ugodnih cenah. — Lesk za parkete in pode.
Mineralne vode
iz najboljših znanih vrelcev,
kakor tudi romanjsko žveplo za žvepljanje trt. 104-18

Žrebanje jutri! **Žrebanje jutri!** **Žrebanje jutri!**

INOMOSTSKE SREČKE à 50 NVČ.

glavni dobitok **50.000** goldinarjev.

Srečke à 50 nč. priporočajo: 10
Gius. Bolaffio, Alessandro Levi, Mandel & C., Daniele Levi & C., Girol. Morpurgo, Ig. Neumann, M. Nigris.